

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет економіки і менеджменту
Кафедра Публічного управління та адміністрування

Робоча програма (силабус) освітнього компонента
ОК 8 - Організаційно-правові аспекти державного управління
регіональним розвитком

(обов'язковий)

Спеціальність	Д 4 «Публічне управління та адміністрування»
Освітня програма	«Публічне управління та адміністрування»
Рівень вищої освіти	2 (магістерський) рівень вищої освіти

Розробники: ( )
(підпис)

) Славкова О.П., професор, д.е.н., доцент кафедри.
(прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання, посада)

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри публічного управління та адміністрування	протокол № 19 від 11.05.2026 р.
	Завідувач кафедри Бричко А.М. (прізвище, ініціали)

Погоджено:

Гарант освітньої програми

 Олена СЛАВКОВА

Декан факультету,

де реалізується освітня програма

 Світлана ЛУКАШ

Рецензію на робочу програму надали:

 Аліна БРИЧКО

 Аліна БРИЧКО
 Тетяна ХАРЧЕНКО

Методист відділу якості освіти,

ліцензування та акредитації

А.Бай Назия Байжан

Зареєстровано в електронній базі: дата: «15» 06 2026р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Організаційно-правових аспекти державного управління регіональним розвитком		
2.	Факультет/кафедра	Факультет економіки і менеджменту / Кафедра Публічного управління та адміністрування		
3.	Статус ОК	обов'язковий		
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)	ОП «Публічне управління та адміністрування» / 281 «Публічне управління та адміністрування»		
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркових ОК)	Спеціальність – Д 3 «Менеджмент»		
6.	Семестр та тривалість вивчення	Дисципліна викладається на протязі 2 навчального року в 3 семестрі		
7.	Кількість кредитів ЄКТС	5 кредитів (150 годин)		
8.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття)		Самостійна робота
		Лекційні	Практичні /семінарські	
		Лабораторні		
	V семестр	4	4	-
9.	Мова навчання	українська		
10.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Д.е.н., професор Славкова Олена Павлівна		
11.1	Контактна інформація	Д.е.н., професор кафедри публічного управління та адміністрування, кабінет 310 є факультету економіки та менеджменту Ел. адреса: olena.slavkova.snau@gmail.com		
11.	Загальний опис освітнього компонента	«Організаційно-правові аспекти державного управління регіональним розвитком» є дисципліною, яка сприяє підготовці фахівців у сфері публічного управління та адміністрування. Даний курс акцентує увагу на організаційно-правових аспектах, аналізі та управлінні регіональним розвитком, формуванні та реалізації пропозицій для поліпшення розвитку регіонів, вивчення закордонного досвіду.		
12.	Мета освітнього компонента	Метою навчальної дисципліни – опанування студентами теоретичних і практичних знань з питань організаційно-правового забезпечення та державного управління соціально-економічним розвитком регіонів, особливості регіонального менеджменту в умовах різних форм власності. Надати студентам знання про сучасні напрями наукових досліджень організаційно-правового забезпечення та регіонального розвитку та прогнозування		
13.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	1.Освітній компонент базується на вивченні таких дисциплін як: державне управління, державна політика. 2.Освітній компонент є основою для: написання кваліфікаційної роботи		
14.	Політика академічної доброчесності	При виконанні практичних завдань та екзаменаційної роботи студент повинен дотримуватися правил академічної доброчесності. У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.		
15.	Посилання на курс у Moodle	3 семестр - https://cdn.snau.edu.ua/moodle/grade/report/grader/index.php?id=5069		

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП) ¹		Як оцінюється РНД
	ПРН 11. Розробляти обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської інтеграції, враховувати цілі, наявні законодавчі, часові та ресурсні обмеження, оцінювати політичні, економічні та соціальні наслідки варіантів рішень.	ПРН 14. Уміти критично осмислювати проблеми соціального характеру та розв'язувати складні завдання у сфері публічного управління	
ДРН 1. Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде знати чинну нормативно-правову базу, враховуючи зміни в ній, а також сучасні підходи щодо	x	x	Тести множинного вибору
ДРН 2. Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде висловлювати й обґрунтовувати власну позицію стосовно подій і явищ суспільного життя на основі логічного аналізу соціально-економічних процесів та чинників, що впливають на них.	x	x	Тести множинного вибору
ДРН 3. Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде уміти: уміти розробляти національні/регіональні програмні документи щодо регіонального розвитку, використовуючи системний аналіз і комплексний підхід, а також методи командної роботи	x	x	Тести множинного вибору
ДРН 4. Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде демонструвати здатність забезпечувати здатність використовувати набуті знання для потреб регіонального управління	x	x	Тести множинного вибору, розрахункове завдання,

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу				Рекомендована література ²
	Аудиторна робота			Самостійна робота	
	Лк	П.з / семін. з	Лаб. з.		
Тема 1. Нормативно-правове регулювання регіонального розвитку 1. Сутність, цілі та завдання регіонального розвитку. 2. Концепція державної регіональної політики в Україні та її реалізація. 3. Механізм реалізації державної регіональної політики і його основні елементи. 4. Організаційно-правова база. Бюджетно-фінансові важелі реалізації регіональної економічної політики та ключові елементи механізму реалізації регіональної економічної політики..	2	2		33	1,5,9
Тема 2. Регіональні органи державного управління в Україні 1. Структура органів регіонального управління. 2. Посадові особи місцевих державних адміністрацій. 3. Організація і порядок роботи місцевих державних адміністрацій 4. Європейський досвід регіонального розвитку	2	2		34	2,4,6
Тема 3. Управління розвитком регіону 1. Історичні аспекти еволюції проблем управління регіональним розвитком 2. Інструменти управління розвитком регіону 3. Державна стратегія управління місцевим і регіональним розвитком 4. Організаційні форми територіального управління	2	2		33	5,8,9
Тема 4. Централізація та децентралізація в регіональному управлінні 1. Управління регіональним розвитком. Муніципальний розвиток. 2. Світовий досвід формування та реалізації публічного управління регіональним розвитком 3. Управління інфраструктурою регіональних ринків. 4. Управління розвитком міжгалузевих комплексів і виробничої інфраструктури регіону. 5. Управління розвитком соціальної інфраструктури в регіоні	2	2		34	2,5,10
Всього за семестр	8	8	0	134	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)
ДРН 1.	- проведення лекційних та практичних занять мультимедійними презентаціями до кожної з тем - виконання тестів множинного вибору	- додаткове опрацювання лекційного матеріалу
ДРН 2.	- проведення лекційних та практичних занять мультимедійними презентаціями до кожної з тем - виконання тестів множинного вибору	- Додаткове опрацювання лекційного матеріалу; - підготовка до представлення практичних завдань;
ДРН 3.	- проведення лекційних та практичних занять мультимедійними презентаціями до кожної з тем - виконання тестів множинного вибору	- Додаткове опрацювання лекційного матеріалу; - підготовка до представлення практичних завдань;
ДРН 4.	- проведення лекційних та практичних занять мультимедійними презентаціями до кожної з тем - виконання тестів множинного вибору - написання есе	- Додаткове опрацювання лекційного матеріалу; - підготовка до представлення практичних завдань;

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	ІРЗ 1(індивідуальне розрахункове завдання)	10/10%	До 7 тижня
2.	ІРЗ 2(індивідуальне розрахункове завдання)	10/10%	До 13 тижня
3.	Тестування	80/80%	Протягом семестру

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
ІРЗ 1	<5 балів	5-6	7-8	9-10
	Завдання не виконано	Методика виконання вірна, але наявні суттєві помилки	Завдання виконано, але існують несуттєві помилки	Завдання повністю виконано. Помилки відсутні
ІРЗ 2	<5 балів	5-6	7-8	9-10
	Завдання не виконано	Методика виконання вірна, але наявні суттєві помилки	Завдання виконано, але існують несуттєві помилки	Завдання повністю виконано. Помилки відсутні

5.2. Формативне оцінювання:

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Тестування в (Kahoot)	По закінченню кожної теми
2	Заповнення відомостей самооцінювання	По закінченню відповідної теми
3	Письмовий зворотний зв'язок на есе	Протягом 1 тижня після виконання
4	Усний зворотний зв'язок від викладача під час виконання ІРЗ	Під час виконання ІРЗ

5.3. Шкала оцінювання, що діє в Університеті:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	Для екзамену, курсового проекту (роботи), практики, кваліфікаційної роботи	для заліку
90 – 100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
75-81		
69-74	задовільно	
60-68		
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

Основна література

1. Шарлея Р., Каспрук І. Оптимізація публічних послуг та інфраструктури у територіальних громадах України. методичний посібник для органів місцевого самоврядування. Варшава, Польща, 2023. 105с.
2. Методичні рекомендації щодо діяльності органів місцевого самоврядування у сфері НІГД : практичний посібник / Ю. О. Карпінський, Д. О. Кінь. К.: Видавець і виготовлювач Київський національний університет будівництва і архітектури. 2023. 275с.
3. Біла книга державної політики у сфері адміністративних послуг. 2024. С.58. URL: https://decentralization.ua/uploads/library/file/915/White_Book_web_2024.pdf (дата звернення 12.06.24).
4. Організаційно-правові засади публічного управління та адміністрування: навч. посіб. / Укладачі: О. В. Надьон, І. М. Хмиров, Т. О. Луценко. Х.: НУЦЗУ, 2020. 175 с.
5. Регіоналістика: географічні основи регіонального розвитку і регіональної політики / Топчієв О.Г., Мальчикова Д.С., Яворська В.В. 2020. 372с.
6. Європейська регіональна політика: підручник / за ред. Крисоватого А. та Ліщинського І. – Тернопіль: ВПЦ "Економічна думка ЗУНУ", 2020. 236 с.
7. Небава М. І., Ткачук Л. М. Управління регіональним розвитком. Електронний навчальний посібник. URL: https://web.posibnyky.vntu.edu.ua/fmib/25nebava_upravlinnya_regionalnym_rozvytkom/0.html. (дата звернення 12.06.24).
8. Державне та регіональне управління /Є.Г. Карташов, В.В.Євдокимов, І.О.Драган, О.І.Дацій та ін.; за заг.ред. Є.Г. Карташова. Київ, 2019. 223 с.
9. Система публічного управління в умовах децентралізації влади: механізми горизонтальної взаємодії : монографія / . Л. Приходченко, С. Є. Саханенко, П. І. Надолішній та ін. ; за заг. ред. Л. Л. Приходченко. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2017. 332 с.

Методичне забезпечення

1. Організаційно-правові аспекти державного управління регіональним розвитком. Конспект лекцій для студентів 1-2 м курсу спеціальностей 281 «Публічне управління та адміністрування» 281 «Регіональне управління». Суми, СНАУ, 2023. 148 с.
2. Організаційно-правові аспекти державного управління регіональним розвитком. Методичні рекомендації щодо проведення практичних занять для студентів 1-2 м курсу «Публічне управління та адміністрування» 281 «Регіональне управління.. Суми, СНАУ, 2023. 39 с.
3. Організаційно-правові аспекти державного управління регіональним розвитком. Методичні рекомендації щодо самостійного вивчення дисципліни для студентів 1-2 м курсу спеціальностей 281 «Публічне управління та адміністрування» 281 «Регіональне управління.. Суми, СНАУ, 2023. 52 с.
4. Е – курс «Організаційно-правові аспекти державного управління регіональним розвитком.» <https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=5069>.

Допоміжна література

11. Управління регіональним розвитком: проблеми та перспективи : монографія / Н. Л. Гавкалова, Л. Й. Аведян, Г. М. Шумська та ін. ; за заг. ред. докт. екон. наук, професора Гавкалової Н. Л. – Х. : Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2013. – 400 с
12. Семенов В.Ф., Герасименко В.Г., Горбань Г.П., Богадьорова Л.М. Управління регіональним розвитком туризму. Навчальний посібник. - Одеса: Одеський державний економічний університет, 2011. - 225 с.

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

13. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: www.zakon.rada.gov.ua.
14. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
15. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: www.kmu.gov.ua.
16. Офіційний сайт Міністерства освіти та науки України. URL: <http://mon.gov.ua>.
17. Офіційний сайт Міністерства соціальної політики України. URL: <http://www.mlsp.gov.ua>.
18. Офіційний сайт Наукової бібліотеки ім. Максимовича. URL: <http://www.lib-gw.univ.kiev.ua>.
19. Офіційний сайт Національного агентства з питань запобігання корупції. URL: <https://nazk.gov.ua>.
20. Офіційний сайт Національного агентства України з питань державної служби. URL: <http://guds.gov.ua/govservice/control/uk/index>.
21. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського.. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.